

РЕШЕНИЕ

№ 224

гр. Козлодуй, 13.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КОЗЛОДУЙ, II-РИ СЪСТАВ, в публично заседание на трети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Адриана Г. Добрева

при участието на секретаря Стела Б. Бочева
като разгледа докладваното от Адриана Г. Добрева Гражданско дело № 20221440101362 по описа за 2022 година

Съдебното производство е образувано по искова молба на М. Т. П., ЕГН ***** с която е предявил против Прокуратурата на Република България, иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 2000 (две хиляди) лева и имуществени вреди в размер на 500 (петстотин) лева, причинени в резултат на образувано срещу него, наказателно производство по ДП № 186/2022г. по описа на РУ - Козлодуй, пр. пр. № 2738/2022г. по описа на Районна прокуратура - Враца за престъпление по чл.343б, ал. 3 от НК, което е прекратено с постановление от 10.08.2022г., ведно със законната лихва от датата на постановлението за прекратяване на 10.08.2022г. до окончателното изплащане на сумите. Претендира и съдебни разноски.

В исковата молба се посочва, че ищецът М. Т. П. на 21.04.2022г. към 22.40 часа при управление на лек автомобил „Ауди”, модел с посока на движение към кръстовище с ул.„Иван Вазов” бил спрян за проверка от полицейски патрул. При извършената му проверка като водач на МПС, бил изпробван с техническо средство за употреба на наркотични вещества. Пробата за наркотици, отчетена от техническото средство била положителна - за амфетамин. Бил му съставен акт за установяване на административно нарушение серия ГА, бл.№ 567066/21.04.2022г. и му било иззето

свидетелството за правоуправление на МПС. Обяснил на полицаите, че не употребява наркотици, след което му бил издаден талон за медицинско изследване. След като дал кръв за изследването, бил задържан за 24 часа по ЗМВР със Заповед рег. № 288зз-124 от 21.04.2022г. и на следващият ден бил освободен. При освобождаването му от полицията му била връчена призовка за явяването като обвиняем по БП № 186/2022г. на РУ Козлодуй за извършване на процесуални действия - обвинение и разпит. След това дни наред бил силно разтревожен, имал сърцебиене, задух, главоболие, които не е имал и за което посетил лекар. При прегледа било констатирано, че кръвното му налягане се е повишило. Имал проблеми със съня и концентрацията и това му състояние продължило дълго. След получаване на призовката и с оглед защитата си, упълномощил адвокат който да го представлява в производството, за което заплатил адвокатско възнаграждение от 500 лв. При явяването заедно със защитника в полицията на 28.04.2022г., бил уведомен, че все още не е изготвената експертизата и трябва да чака и му била връчена Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № 22-0288-000041/21.04.2022г. на РУ Козлодуй, с която му било отнето свидетелството за управление на МПС. Поддържа, че по повод задържането му имало статия в електронното издание „Козлодуй бг.инфо“, в която не се споменава името му, но пишело, че се касае за жител на село Търнак, който управлява лек автомобил „Ауди А3“ и всички съседи и приятели разбрали, че става въпрос за него, от което изпитал силно неудобство и срам. Имал притеснения как ще се отрази случката не само на него, но и на родителите му, които се ползват с много добро име в селото, където живеят. В приятелската му среда също се разбрало за случая и той известно време избягвал да излиза от дома си, затворил се, не общувал с приятелите си и част от тях също спрели да общуват с него. От общи познати разбрал, че случая се е обсъждал. Поддържа, че е останал без доходи, тъй като не можел да започне работа, и се наложило родителите му да го издържат, което му причинило допълнително неудобство.

На 20.08.2022г., четири месеца след като бил задържан, получил по пощата Постановление на Районна Прокуратура Враца, ТО - Козлодуй за прекратяване на наказателното производство, от което разбрал, че според заключението на токсико-химичната експертиза в представените от него биологични проби не са установени наличие на наркотични и упойващи вещества и предвид липсата на данни за извършено престъпление по чл.343б,

ал.3 НК наказателното производство се прекратява. След като изчакал да изтече срока за обжалване, отишъл с постановлението в КАТ при ОДМВР - Враца, откъдето отказали да му върнат свидетелството за правоуправление на МПС, защото този факт не бил отбелязан в системата им. Получил свидетелството си в средата на месец септември 2022г. И в продължение на повече от пет месеца, бил лишен от възможността да управлявам МПС, от което търпял неудобства. Твърди, че имал уговорка с познати и възнамерявал да замине за Германия, където си бил намерил добре платена работа като шофьор, но поради неправомерните действия на държавните органи планове му се провалили. Сочил, че с оглед изложеното, за него е възникнал правен интерес от предявяване на настоящата искова претенция срещу Прокуратура на РП за присъждане на обезщетение за претърпените неимуществени вреди в резултат на образувано срещу него, наказателно производство по ДП № 186/2022г. по описа на РУ - Козлодуй, пр. пр. № 2738/2022г. по описа на Районна прокуратура - Враца за престъпление по чл.343б, ал. 3 от НК, което е прекратено с постановление от 10.08.2022г., в размер на 2000 лв. за неимуществени вреди, както и 500 лева - обезщетение за имуществени вреди, представляващи заплатено от него възнаграждение на защитника му в досъдебното производство. Претендира и законната лихва върху всяка една от тези суми от деня на влизане в сила на постановлението за прекратяване на наказателно производство, до окончателното им изплащане, както и направените от него разноски по настоящето дело - държавна такса и адвокатско възнаграждение.

По делото в срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговора на исковата молба от ответника, с който предявените искове са оспорени, с твърдения, че не е налице основание да се ангажира отговорност на Прокуратурата, тъй като на досъдебното производство ищеца не е бил привлечен като обвиняем, а е разпитан само като свидетел. От страна на ищеца не са представени доказателства, от които да може да се направи извод, че органи на Прокуратурата на Република България са извършвали спрямо ищеца действия извън правно регламентирани в хода на наказателното производство. Прокуратурата не носела и отговорност за претърпени вреди в резултат на предприети действия по отнемане на СУМПС и задържане на ищеца по реда на ЗМВР. Липсвали и доказателства в подкрепа на твърденията на ищеца за настъпила промяна в психическото му състояние. Наред с това, сочи, че претенцията на ищеца за заплащане на сумата от 2000 лева не съответствала на размера на действително претърпените неимуществени вреди и не е съобразена с принципа за справедливост, заложен в чл. 52 ЗЗД. Оспорва и претенцията за присъждане на обезщетение за имуществени вреди поради липса на доказателства за реално плащане на адвокатско възнаграждение.

Оспорва и претенцията за заплащане на законна лихва.

В съдебни заседания ищецът участва чрез пълномощник адвокат М. С. от Адвокатска колегия Враца и поддържа исквете.

Ответникът Прокуратурата на Република България, чрез прокурор от Районна прокуратура Враца, в писмения отговор по делото оспорва предявените иски като недоказани и неоснователни и моли съда да ги отхвърли.

Съдът, като прецени събраните по делото писмени и гласни доказателства, намери за установено следното:

По делото е изискано от Районен съд Козлодуй и е приложено досъдебно производство пр.пр. № 2738/2022г. на Районна прокуратура Враца (ДП №186/2022г. по описа на РУ Козлодуй). От материалите по тези дела се установява следното:

На 21.04.2022г. докато шофирал лек автомобил „Ауди”с посока на движение към кръстовище с ул.„Иван Вазов” ищеца бил спрян за проверка от полицейски патрул. При проверката бил проверен с техническо средство „DRUG TEST 5000“, с № ARJF - 0011 за употреба на наркотични вещества, което отчело наличие на амфетамин. На ищеца бил издаден талон за медицинско изследване.

Със Заповед за задържане на лице № 288зз-124 от 21.04.2022г. М. Т. П. е задържан на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР за срок до 24 часа.

Съставен бил акт за установяване на административно нарушение серия ГА, бл.№ 567066/21.04.2022г. за нарушение на чл. 5, ал. 3, т. 1 от ЗДвП, като със същия временно е иззето свидетелството му за управление на МПС.

Не е спорно по делото, че на 22.04.2022г. е било образувано досъдебно производство - пр. пр. № 2738/2022г. по описа на Районна прокуратура - Враца (досъдебно производство № 186/2022г. по описа на РУ - Козлодуй) за престъпление по чл. 343б, ал. 3 от НК.

С Постановление за прекратяване на наказателното производство от 10.08.2022г. по ДП № 186/2022г. по описа на РУ - Козлодуй, пр. пр. № 2738/2022г. по описа на Районна прокуратура - Враца е прекратено на основание чл. 243, ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК, наказателното производство.

В досъдебното производство не се съдържа цитираната в исковата молба от ищеца Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № 22-0288-000041/21.04.2022г. на РУ Козлодуй.

На досъдебното производство на л. 38 е приложен Договор за правна защита и съдействие от 28.04.2022г. и пълномощно, сключен между М. Т. П. и адвокат М. С. за защита по БП № 186/2022г., по който П. е заплатил в брой сумата 500 лева адвокатско възнаграждение.

Установи се също, от приложената на л.43 в делото справка за съдимост, че ищецът М. Т. П. осъждан по три НОХД, като последното му осъждане е по НОХД № 568/2020г. по описа на Окръжен съд Плевен за престъпление по чл.354а, ал.2 от НК и за престъпление по чл.354в, ал. 1 от НК (за държане и разпространение на наркотици) на лишаване от свобода ефективно, от което е бил условно предсрочно освободен.

Изложените обстоятелства относно развитието на наказателното производство срещу ищеца и съдебното му минало са безспорни между страните по настоящето дело.

Основният спор е свързан с това дали от повдигнатото обвинение са настъпили имуществени и неимуществени вреди за ищеца и ако са настъпили – какъв е вида и обема на същите.

За установяване на причинените на ищеца вследствие на воденото срещу него наказателно производство увреждания са събрани гласни доказателствени средства чрез разпита на свидетелите Валентина Михайлова Петрова и Глория Светославова Пискулийска.

От показанията на свидетеля В П се установява, че е позната на ищеца и са в добри отношения. Ищеца е идвал да работи в дома на свидетеля – ремонти дейности по къщата. Спомня си, че през месец април 2022г., пред деня той бил на работа при нея заедно с 5-годишното си дете и вечерта си тръгнал. По-късно същата вечер се обадил на свидетеля по телефона и казал, че е спрял за проверка от полицаи и ще му правят кръвни изследвания, и я помолил да отиде да вземе детето. Отишла в с.Гложене, но тъй като полицията с ищеца били тръгнали към град Козлодуй в Спешния център, тя дошла в града и взела със себе си детето. Разбрала, че ищеца ще остане задържан. След около 2 часа дошла майката и взела детето. От ищеца разбрала, че пробата му за употреба на наркотици била положителна. Той

продължил да идва при нея на работа и бил изнервен, защото не можел да пътува поради отнетото свидетелство за управление.

От показанията на свидетеля Глория Пискулийска се установява, че тя е съпруга на ищеца и имат дете. По време на проверката на ищеца, тя е живеела в гр.София, където е работила. Обадили ѝ се по телефона от полицията в Козлодуй, че трябва да прибере детето. Казали и, че са спрели М. П. за проверка за наркотици и пробата била положителна, поради което е задържан за 24 часа. Тръгнала незабавно и същата вечер прибрала детето си, а М. видяла на другия ден, когато бил освободен. Той потвърдил, че му е направен тест за наркотици и теста е бил положителен. Той отричал да взима наркотици, а тя решила, че я лъже и между тях имало конфликт. Тъй като му отнели свидетелството за управление нямало кой да води детето на градина. След около 5 – 6 месеца излезли окончателните резултата от пробата и се установило, че М. не е употребил наркотици. През това време той бил лишен от право да управлява автомобил, а от това зависела работата му, тъй като работи частно като майстор и без книжка не можел да ходи на работа и да зарежда с необходимите материали. Бил изнервен и разстроен. Пил успокоителни – мента и валериан. Държанието му към нея било лошо и имали скандали по между си.

Съдът прецени събраните по делото гласни доказателствени средства заедно и поотделно, при съпоставка и във връзка с неоспорените писмени доказателства и ги кредитира изцяло, като взаимно допълващи се, безпротиворечиви и съответстващи на останалия събран по делото доказателствен материал, като показанията на свидетеля Глория Пискулийска прецени и по реда на чл. 172 ГПК.

Установява се, че на 23.04.2022г. е извършена публикация в сайта „kozloduy-bg.info. със заглавие "Хванаха дрогиран шофьор с амфетамин в Гложене". В публикацията не е посочено името на ищеца, а че е проверен жител на с.Търнак управлявал лек автомобил „Ауди А3” и уреда е отчетел наличие на амфетамин.

Въз основа на така възприетите фактически констатации, от правна страна, съда намира за обосновани следните изводи:

С оглед на изложените в исковата молба обстоятелства и направеното искане, съдът счита, че предявеният иск против Прокуратурата на Република България е с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3, предл. второ от Закона за

отговорността на държавата и общините за вреди. Съгласно посочената разпоредба държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от органите на дознанието, следствието, прокуратурата, съда и особените юрисдикции от незаконно обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано. Отговорността възниква не по повод на извършени от ответната страна в производството незаконосъобразни действия и възникнали по повод на тях между страните в производството отношения, а по силата за законова разпоредба. Същата урежда отговорност на държавата за причинени от нейни органи вреди, поради което има гаранционно-обезщетителен характер. За това, предпоставките за възникването ѝ се уредени в закона, като същите не може да се допълват с други такива, за да бъде обосновано наличието или липсата им. Всички предпоставки за възникването на задължението за обезщетяване на причинените вреди по силата на чл. 2, ал.1, т. 3, пр. 1 от ЗОДОВ имат обективен характер, като не е предвидено като предпоставка наличието на виновно поведение на длъжностните лица. Това сочи на извода, че това е обективна отговорност, която се носи винаги, когато са налице посочените в разпоредбата предпоставки. Това е така, тъй като с окончателен акт е установено, че предприетите срещу лицето действия са били неоснователни. Без значение за тази отговорност е това дали на определен етап от производството действията на Прокуратура на Република България са били законосъобразни и обосновани с оглед на събраните до този момент доказателства или дали при извършването им са спазени всички предвидени процесуални правила. Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице (чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди). При прекратяване на наказателното производство поради недоказаност на обвинението, какъвто е и конкретният случай, основанийето за обезщетяване на вреди по чл.2, ал. 1, т. 3 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди е, че деянието не е извършено от лицето (в

този смисъл Тълкувателно решение № 3/22.04.2004 година на ВКС, ОСГК).

Фактическият състав на иска за обезщетение по 2, ал. 1, т. 3, предл. второ от ЗОДОВ включва следните предпоставки: прекратяване на воденото срещу ищеца наказателно производство на визираните в разпоредбата основания; настъпване на неимуществени вреди вследствие на воденото наказателно производство.

В съдебната практика се приема, че употребеният в чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ израз „обвинение в извършване на престъпление“ следва да се тълкува по-широко за нуждите на специалния деликт, а не в тесния му наказателно-процесуален смисъл. Прима се, че когато наказателното производство е образувано срещу определено лице, а впоследствие производството е прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или извършеното не съставлява престъпление, е осъществен съставът на чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ. Лицето, срещу което е образувано наказателно производство, търпи вреди от проведеното срещу него наказателно преследване и в случаите, когато производството е прекратено, без да му е повдигнато обвинение. Самият факт на прекратяване на наказателното производство поради липса на доказателства за извършено престъпление или участието на лицето в него, осъществява хипотезата на чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, макар и да не е повдигнато обвинение и лицето не е привлечено в качеството на обвиняем, което разрешение не противоречи на постановките на т. 7, 11 и 13 от ТР № 3/22.04.2005 г. на ОСГК на ВКС и е в съответствие с материалния закон. В този смисъл са: Решение № 187/13.06.2012 г., постановено по гр. дело № 1215/2011 г. по описа на Върховен касационен съд на Република България, III г. о.; Решение № 341/05.10.2012 г., постановено по гр. дело № 1310/2011 г. по описа на Върховен касационен съд на Република България, IV г. о.; Решение № 353/06.11.2015 г., постановено по гр. дело № 892/2015 г. по описа на Върховен касационен съд на Република България, IV г. о.; Решение № 397/26.11.2015 г., постановено по гр. д. № 6047/2013 г. по описа на Върховен касационен съд на Република България, IV г. о. **В посочените актове се приема, че фактът на воденото наказателно производство, което не е завършило с осъдителна присъда, независимо, че лицето не е било привлечено като обвиняем, ангажира отговорността на държавата. Без правно значение е дали на определен етап от производството действията на прокуратурата са били законосъобразни и**

обосновани с оглед събраните до този момент доказателства или дали при извършването им са спазени процесуалните правила. Отговорността по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ е обективна и възникването ѝ е поставено в зависимост от крайния резултат, с който е приключило производството.

В случая досъдебно производство е образувано при наличие на предвидените в НПК предпоставки - законен повод и наличие на достатъчно данни за извършено престъпление от общ характер. Макар и ищецът да не е посочен изрично като лице срещу което е водено разследване, то от материалите по ДП е безспорно, че именно той е лицето уличено в извършване на престъпление, доколкото именно той е управлявал автомобила, него са тествали полицейските служители, за да установят употреба на наркотици, експертизата по делото е именно на проби, предоставени от ищеца и т. н. Действително в ДП липсва протокол за привличането на ищеца в качеството му на обвиняем, каквото е изискването на чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, като именно в тази връзка е и основното възражение на ответника, че след като няма повдигнато обвинение срещу ищеца, то и няма как да бъде ангажирана отговорността на Държавата по този текст, което възражение съдът счита за неоснователно.

При тази последователна и непротиворечива практика на ВКС на РБ, която настоящият състав напълно споделя, и която съответства и на практиката на ЕСПЧ по въпроса кога едно лице е обект на наказателно обвинение, и при установената по-горе фактическа обстановка, съдът приема наличие на предпоставките на чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ за възникване отговорността на държавата, представлявана от Прокуратурата на Република България в настоящия случай.

Анализът на всички събрани по делото доказателства обосновава несъмнен извод, че ищецът е претърпял неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от воденото срещу него разследване за престъпление по чл.343б, ал.3 НК, приключило с постановление за прекратяване от 10.08.2022г. поради липса на доказателства, че ищецът е извършил престъпление, и същите подлежат на обезщетяване от ответника Прокуратура на Република България, на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 във вр. с чл. 4 от ЗОДОВ.

В тежест на ищеца по предявения иск по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ е

да докаже причинната връзка между неоснователно воденото срещу него наказателно производство и настъпването на конкретните твърдени факти, които са му причинили психически страдания, от своя страна представляващи неимуществени вреди в неговата правна сфера.

Относно иска за присъждане на сумата 10 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди:

В конкретния случай, на 22.04.2022г. срещу ищеца е било образувано бързо производство № 186/2022 г. за престъпление по чл. 343б, ал. 3 от НК, видно от Уведомление (на л.1 от ДП), по което М. П. се счита за обвиняем от момента на съставяне на акта за първото действие по разследването срещу него, а именно: разпит на свидетел - очевидец. По досъдебното производство са събрани доказателства, като с постановление от 10.08.2022г. наказателното производство е прекратено поради несъставомерност на деянието. С оглед на това, съдът намира, че са налице предвидените в чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ предпоставки за отговорността на държавата за причинените на ищеца неимуществени вреди вследствие на незаконно образуваното срещу него досъдебно производство. На обезщетение подлежат действително настъпилите вреди, които са в пряка причинна връзка с незаконосъобразно повдигнатото обвинение за извършено престъпление.

Обезщетенията за неимуществени вреди се присъждат за конкретно претърпени физически и психически болки, страдания и неудобства, които са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразния акт. Съгласно чл. 52 ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Това понятие не е абстрактно, а е свързано с преценка на редица конкретни, обективно съществуващи обстоятелства, имащи значение за правилното определяне на размера на обезщетението. Размерът се формира по справедливост по реда на чл. 52 ЗЗД и зависи от степента и характера на преживените болки и страдания от ищеца.

В тежест на ищеца е да докаже настъпването на вреди от неимуществен характер, представляващи болки и страдания, засягащи психическото и физическото му здраве, които да са в причинна връзка с незаконно образуваното срещу него досъдебно производство.

От събраните по делото свидетелски показания се установява, че ищецът е бил притеснен и стресиран от образуваното досъдебно

производство. При наличие на прекратено досъдебно производство без съмнение за него са произтекли неимуществени вреди - нормално е наказателното производство да се е отразило негативно на психиката и личния му живот, фактът на незаконното обвинение е достатъчен да индицира претърпени вреди, рефлектиращи върху честта и достойнството му, през периода на наказателното преследване той има отрицателни изживявания в тази връзка - незаконното обвинение ограничава възможността му да води обичайния си начин на живот и му се отразява емоционално негативно, негативните емоции и страдания в тази връзка не се нуждаят от конкретни доказателства относно размера им. Липсват доказателства, обаче, че повдигнатото обвинение и участието в наказателното производство са увредили значително или трайно здравословното и психическото му състояние.

Същевременно не са установени други негативни последици за ищеца извън типичните за подобна хипотеза - не са налице доказателства за настъпване на съществени и трайни психични последици или здравословни проблеми. Фактът, че ищецът не е бил привлечен като обвиняем, изключва и отразяването на образуваното досъдебно производство в съответните регистри. В акта за образуване на досъдебното производство не са посочени имената на ищеца в съгласие с разпоредбата на чл. 214, ал. 2 от НПК, като имената му не фигурират и в постановените в хода на производството други актове на органа по разследването. По време на досъдебното производство ищецът не е търпял мерки за процесуална принуда - спрямо него не е била наложена мярка за неотклонение, нито други принудителни мерки, *с изключение на първоначалното му задържане по реда на ЗМВР, което има характер на принудителна административна мярка, за евентуалните вреди от която прокуратурата не носи отговорност.* Престъплението, за което е образувано досъдебното производство, не е тежко по смисъла на чл. 93, т. 7 от НК. Досъдебното производство е приключило в срок около 4 месеца.

Съдът съобрази още и факта на предишни осъждания на ищеца, вкл. последното - за държане и разпространение на наркотици, от което приема, че иницирираното наказателно производство срещу него не се е отразило значително по-стресиращо и интензивно върху психиката му.

По изложените съображения, съдът приема, че М. П. е претърпял

неимуществени вреди - по време на наказателното производство за извършено престъпление по чл. 343б, ал. 3 от НК той е изпитвал притеснения поради обстоятелството, че е образувано наказателно производство за деяние, което не е извършил, несигурност от това по какъв начин ще приключи делото - засегнато е неговото основно човешко право - правото на чест и достойнство.

С оглед конкретните обстоятелства по делото - тежестта на повдигнатото и поддържано обвинение; продължителността на наказателното производство (4 месеца); естеството на неимуществените вреди, съдът намира, че Прокуратурата на Република България му дължи за претърпените неимуществени вреди вследствие на воденото против него наказателно производство за престъпление по чл. 343б, ал. 3 от НК обезщетение в размер на 1000 лева. Не са налице предпоставки за определяне на обезщетение в по-висок или по-нисък размер. Само по себе си осъждането също има ефект на овъзмездяване, а като база за определяне на паричния еквивалент на причинените неимуществени вреди следва да се имат предвид и икономическият растеж, стандартът на живот, средностатистическите показатели за доходите и покупателните възможности в страната към датата на деликта.

Настоящият състав счита, че Прокуратурата на Република България не е легитимирана да отговаря за задържането на ищеца по реда на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, нито по отношение на действията на МВР по отнемане на свидетелството за правоуправление. Действително със съставения на ищеца акт за установяване на административно нарушение серия GA, бл.№ 567066/21.04.2022г. временно е било отнето свидетелство за управление на МПС. Това не е мярка за процесуална принуда по НПК и не е наложена от органите на прокуратурата, която е ответник по настоящия иск. Следва да се отбележи, че съгласно чл. 69а от НПК временно отнемане на свидетелство за управление на МПС се налага от прокуратурата за престъпления против транспорта, когато е причинена смърт или телесна повреда.

В обобщение ищецът не установи по делото неимуществени вреди, вкл. накърняване на честта и достойнството, болки и страдания, над обичайно преживените от всеки човек. Предвид изложените съображения съдът намира за справедливо обезщетение в размер на 1000 лева, до който предявеният иск

за неимуществени вреди е доказан и следва да се уважи като основателен, а за разликата до пълния предявен размер от 2000 лева, искът е недоказан и следва да се отхвърли като неоснователен.

Относно иска за присъждане на сумата 500 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди:

Съгласно трайната съдебна практика, постановена както с Тълкувателно решение № 1/2017 година по т. д. № 1/2017 година, ОСГК, ВКС, така и по реда на чл. 290 ГПК (Решение № 126 от 10.05.2010 г. на ВКС по гр. д. № 55/2009 г., IV г. о., Решение № 355 от 03.08.2010 г. на ВКС по гр. д. № 1651/2009 г., III г. о., и Решение № 433 от 23.06.2010 г. на ВКС по гр. д. № 563/2009 г., IV г. о.), разноските, изразяващи се в заплатен от подсъдимия адвокатски хонорар за осъществяване на защитата му в наказателното производство, приключило с оправдателна присъда, представляват за него имуществена вреда по смисъла на чл. 4 ЗОДОВ и подлежат на обезщетяване по общия ред на ЗОДОВ – арг. чл. 8, ал. 3 ЗОДОВ. На обезщетение подлежат само действително претърпените вреди, т. е. действително разходените суми.

Както беше посочено, по делото се установи, че са налице първите две от предпоставките за уважаване на иска чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ. Установи се също, че между М. Т. П. и адвокат М. С. е сключен договор за правна защита и съдействие в наказателното производство (на досъдебното производство по ДП № 186/2022г.) в изпълнение на който П. е заплатил в брой на защитника си адвокатско възнаграждение в размер на 500 лв. Така заплатеното от страна на ищеца адвокатско възнаграждение представлява имуществена вреда. Налице е също пряка и непосредствена причинно-следствена връзка между прекратеното наказателно производство и заплатения от П. хонорар за правна помощ, тъй като той не би потърсил адвокатска защита, ако не е бил задържан и по отношение на него не са предприети действия по досъдебното производство, което впоследствие е прекратено поради липса на извършено прекъпване. Предвид гореизложеното, безспорно са установени и последните две материални предпоставки, обуславящи възникването на имуществената отговорност на Прокуратурата на Република България по ЗОДОВ.

Досежно заплатената сума за защита от 500 лв. с отговора на исковата молба е релевирано възражение за прекомерност, което се поддържа и в

съдебното заседание от представителя на Прокуратурата. Като взе предвид фактическата и правна сложност на досъдебното производство, за което са заплатени претендираните разноски за адвокатско възнаграждение, както и извършените от защитника процесуални действия – едно явяване в полицията, съдът счита, че заплатената в сума от 500 лева за адвокатско възнаграждение не надвишава съществено разумния и обичаен размер на дължимото възнаграждение. Освен това уговорените и платени възнаграждения са в минималните размери съгласно чл.12 вр. чл. 13, ал.1 т.2 от Наредба № 1 от 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения с оглед тежестта на деянието, за което П. е бил обвинен (доколкото се предвижда наказание до три години лишаване от свобода и глоба). Предвид на това не са налице предпоставките за редуциране на заплатеното от П. в наказателното производство – на досъдебното производство адвокатско възнаграждение.

Поради изложеното, съдът намира, че предявеният иск за обезвреда на претърпените от ищеца имуществени вреди от прекратено по отношение на него наказателно производство е доказан в размер на исковата сума от 500 лева и като такъв следва да бъде уважен изцяло като основателен.

По отношение законната лихва и началния момент, от който се следва:

Стабилитетът на постановлението за прекратяване на наказателното производство в смисъла на т. 4 на ТР № 3/22.04.2005 г. на ОСГК на ВКС като основание за възникване отговорността на държавата за вреди от незаконни действия на правозащитни органи, изисква то да е съобщено на лицето, което претендира вредите по реда на чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ и лицето да не е поискало наказателното производство да продължи и то да завърши с оправдателна присъда. В настоящия случай постановлението за прекратяване на ДП е влязло в сила на 22.08.2022г., с оглед представената обратна разписка за връчването му на лицето на 12.08.2022г. и изтичане на седмодневния срок за неговото обжалване. От тази дата 22.08.2022г. следва да се присъди законната лихва за забава върху размера на присъдените обезщетения за неимуществени и за имуществени вреди.

За началния момент, от който следва да се присъжда законна лихва за забава при прекратено досъдебно производство се е произнесъл ВКС с

Решение № 123 от 04.10.2018 г. по гр. д. № 716/2018 г. на III ГО - В т. 4 и т. 7 ТР № 3/ 22.04.2004 г. по тълк.д. № 3/ 2004 г. на ВКС се приема, че отговорността на държавата за вреди от незаконни действия на държавата по иска с правна квалификация чл. 2, т. 2, изр. 2 ЗОДВПГ възниква от момента на влизане в сила на прокурорското постановление за прекратяване на наказателното производство поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, а същото е разрешението и когато наказателното производство е прекратено поради недоказаност на обвинението. Това е и началният момент на забавата върху сумата по обезщетението. Тълкувателното решение е със запазено действие. Различен аргумент не следва само от това, че съгласно действащият закон уредбата на иска е в чл. 2, ал. 1, т. 3, пр. 1 и 2 ЗОДОВ, а наименованието на закона е променено. Тълкувателното решение, макар да е постановено при действието на ЗСВ (отм.), е задължително за всички органи на съдебната власт, в т.ч. за настоящия състав на Върховния касационен съд (чл. 130, ал. 2 ЗСВ).

По разноските:

С оглед изхода на спора, на основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ и чл. 78, ал. 1 ГПК, на ищеца следва да бъдат присъдени деловодни разноски за държавна такса в размер 10 лева и адвокатско възнаграждение в размер на 400 лева, съразмерно с уважената част от исковете - половината.

Водим от горното, на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 пр. 1 ЗОДОВ, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България ДА ЗАПЛАТИ на М. Т. П., ЕГН ***** сумата 1000 (хиляда) лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, както и сумата 500 (петстотин) лева представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди за заплатено адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие, в резултат на образувано срещу него, наказателно производство по ДП № 186/2022г. по описа на РУ - Козлодуй, пр. пр. № 2738/2022г. по описа на Районна прокуратура - Враца за престъпление по чл.343б, ал. 3 от НК, което е прекратено с постановление от 10.08.2022г., ведно със законната лихва от датата на влизане в сила на постановлението за прекратяване на 22.08.2022г.

до окончателното изплащане на сумите, като ОТХВЪРЛЯ иска за неимуществени вреди за разликата до пълния претендиран размер от 2000 (две хиляди) лева, като недоказан и неоснователен.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България ДА ЗАПЛАТИ на М. Т. П., ЕГН ***** деловодни разноси за държавна такса в размер 10 лева и адвокатско възнаграждение в размер 400 лева, съразмерно с уважената част от исковете.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване от страните пред Окръжен съд Враца в двуседмичен срок от връчване на преписи със съобщения.

Съдия при Районен съд – Козлодуй: _____